

Mijn eerste keer Natzweiler.

Samen met mijn vader vertrok ik vrijdagochtend richting de Elzas. Een warm welkom kregen we bij aankomst in La Fischhutte.

Na een heerlijk diner was het tijd om naar het kamp te gaan voor de Fakkelwacht, voor mij de eerste keer. Vanaf het moment dat we wegreden bij het hotel is het direct indrukwekkend, je verdwijnt de aardedonkere nacht in. Ver verwijderd van de bewoonde wereld.

Een imposant bouwwerk doemt op uit de duisternis, het gedenkteken met het silhouet van een uitgemergelde man. Samen met mijn grootvader lopen we richting het gedenkteken en nemen we plaats op de stoeltjes. Mijn grootvader heeft de eer gekregen om de herdenkingsvlam aan te steken, van mijn broer krijgt hij de fakkel aangereikt. Daarna staan we met vijf anderen rondom de vlam voor de fakkelwacht.

Het weer is die avond ons zeer gunstig gestemd, in tegenstelling tot de gruwelijke verhalen over de barre weersomstandigheden tijdens het gevangenschap die ik van mijn grootvader ken.

Tijdens de Fakkelwacht passeren de verhalen van mijn grootvader in mijn gedachte langzaam de revue. Op dat moment kan ik ze nog niet echt plaatsen maar ik weet dat het morgen wel gaat komen na ons bezoek aan het kamp bij daglicht. De fakkels worden telkens doorgegeven, een bijzonder en mooi geheel. Iedereen staat daar met zijn eigen verhaal, zijn eigen geschiedenis, zijn gedachtes.

Een lach en een traan staan dicht bij elkaar dit weekend. Terug in het hotel is het tijd voor een borrel, iedereen zit gezellig bij elkaar in de bar van het hotel.

Volgende ochtend krijgen we een heerlijk ontbijt geserveerd met van alles uit eigen tuin. Op naar het kamp, dit keer bij daglicht door de bossen heen. Aangekomen bij het kamp krijg ik een goed beeld van het hele kamp en de ligging, waarbij mij gelijk iets opvalt, het witte gebouw aan de overkant van de vallei, een stuk uit een verhaal van mijn grootvader. Het zonnetje schijnt nu fijn en de temperatuur is aangenaam, maar tijdens de ceremonie komt er een aantal keer een wolk voor de zon en de temperatuur zakt dan snel. Dit was waar mijn grootvader het over had, zij stonden in de ijzige kou te kijken (ik denk op de appelplaats) naar het in het zonlicht badende witte gebouw aan de overkant, hunkerend naar de warmte die dat gebouw leek te bezitten.

De ceremonie was erg mooi, er werden drie indrukwekkende speeches gehouden en vervolgens werden er kransen gelegd. Wat ik bijzonder

vind is dat de generaties hier zo duidelijk samen komen, een kleinzoon en een kleindochter van een overlevende houden een speech of leggen een krans, de geschiedenis wordt levend gehouden op deze manier.

De stille tocht naar de Nederlandse steen gaf weer een terugblik op een verhaal van mijn grootvader. Lopend op klompen over de stenen hellingen met sneeuw en ijs, een taak die onmogelijk lijkt, met in je achterhoofd dat je niet mocht vallen of uitglijden omdat dat een reden zou kunnen zijn voor de bewakers om op je te schieten.

Na de ceremonie konden we een kijkje nemen in de net gerestaureerde crematorium, er werd uitgelegd hoe de ruimtes gebruikt werden ten tijden van het kamp. Een heleboel gruwelijkheden komen hier naar boven, ik vind het zo moeilijk om voor te stellen dat mijn grootvader, of iemand anders z'n vader of grootvader deze bizarre taferelen daadwerkelijk heeft moeten doorstaan. Ik kan mij niet voorstellen hoe groot de kracht is geweest van de overlevenden om zich staande te houden ten overstaande van de martelaren in dit kamp.

Vervolgens konden wij op ons gemak naar boven lopen, een redelijk steile helling. Wij hadden vanochtend de luxe van een goed ontbijt, maar de gevangenen hebben die luxe nooit gehad en moesten de helling op rennen. Een groter contrast kan het niet zijn.

Na deze heftige ervaring was het weer tijd voor de gezelligheid die zo typerend is voor dit weekend. We gingen naar het blijkbaar beroemde diner bij Metzger, wat overigens erg goed smaakte en evenzo gezellig was.

Samen met mijn vader en broer heb ik een mooie wandeling naar het slot boven op de berg gemaakt. Een goed moment om alle belevenissen door te spreken en te verwerken. Daarna was er wel weer plaats voor wat te eten, wederom een heerlijk maal in het hotel, met als kers op de taart, het toetjesbuffet! Een feestelijk slot van een indrukwekkend weekend.

Margriet Sillem